

**UNDERSÖKNING BETYDANDE
MILJÖPÅVERKAN**

2025-12-17

Dnr MSN-2025-00082

Undersökning om betydande miljöpåverkan för detaljplan för Finnbergets bergrum, del av fastigheten Sicklaön 37:60 med flera på västra Sicklaön, Nacka kommun

När ett förslag till detaljplan upprättas ska kommunen undersöka om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I undersökningen ska de omständigheter som talar för och emot betydande miljöpåverkan identifieras. Undersökningen utgår från 5, 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966). Efter undersökningen ska kommunen besluta om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Om detaljplanens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning, och ta fram en miljökonsekvensbeskrivning, för detaljplanen.

Som underlag för undersökningen har bland annat följande använts: Kommunens översiktsplan, kulturmiljöprogram, grönstrukturprogram och kustprogram. Riksintressen för kulturmiljö, friluftsliv och kommunikationer, samt riksintresse för kust- och skärgård. Strandskyddsområden, naturminnen, naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, naturvärdesinventeringar och Skogsstyrelsens inventering av naturvärden. Data från Östra Sveriges luftvårdsförbund samt data från VISS (VattenInformationSystem Sverige). Även utredningar tillhörande detaljplaneförslaget avseende miljöpåverkan och omgivningspåverkan från bergrumsanläggning har utgjort underlag för undersökningen (Wescon, 2025-11-13).

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden beslutade om planuppdrag den 9 april 2025. Detaljplanen är därmed påbörjad efter den 1 april 2020.

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Planområdet är beläget i Finnberget på västra Sicklaön. Planområdets areal är 1,32 hektar. Berörda fastigheter är Sicklaön 37:60 och Sicklaön 37:24 som ägs av Brf Saltsjöhöjden 1 respektive Brf Finnberget, samt Sicklaön 37:11 som ägs av Nacka kommun.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra 3D-fastighetsbildning av bergrumsanläggningen i Finnberget. Planområdet omfattar den del av bergrumsanläggningen som ligger under de

bostäder på Finnberget och som idag är planlagda inom detaljplanerna DP 286 och DP 330 samt byggnadsplanen B 41. Den föreslagna detaljplanen avgränsas i höjdded och gäller endast för bergrumsanläggningen, tillhörande anordningar och dess skyddszon. Bergrumsanläggningen föreslås planläggas som teknisk anläggning.

Det pågår en process för att 3D-fastighetsbilda den befintliga bergrumsanläggningen. Detta är möjligt för de delar av bergrumsanläggningen där detaljplan saknas. En del av anläggningen omfattas dock av detaljplaner som inte ger stöd för 3D-fastighetsbildning. Det finns därför behov av att skapa planstöd för 3D-fastighetsbildning för de delar av bergrumsanläggningen som är belägna inom detaljplanlagt område. Bergrumsanläggningen har hittills hanterats via servitut.

Befintlig anläggning

Bergrumsanläggningen består av åtta oinklädda bergrum av varierande storlek. Anläggningen som ligger under bostadsområdet Finnboda, togs i drift under 1960-talet för lagring av olika typer av oljeprodukter. Verksamheten i bergrumsanläggningen utvecklades som oljelager år 2001. Det nedlagda oljelagret hade inget miljötillstånd.

Under 2008 startades efterbehandlingen av bergrummen. Saneringen avslutades 2016.

I nuläget bedrivs ingen verksamhet, men anläggningen underhålls med avseende på ventilation och grundvattennivåer. Grundvattennivåerna har varit sänkta i alla bergrum sedan anläggningen byggdes. Vattenytan hålls avsänkt genom länspumpning via en oljeavskiljare före utsläpp till Svindersviken. Kontroll av länshållet vatten sker, och resultaten rapporteras årligen till tillsynsmyndigheten. Anläggningen har en grundventilation för att säkra en god arbetsmiljö. Ventilationsutblåsen ligger utanför aktuell detaljplan.

Framtida verksamhet / teknisk anläggning

Den nya detaljplanen innebär inte att någon ny verksamhet automatiskt får etableras. Den möjliggör dock framtida användning som teknisk anläggning, det är detta som ligger till grund för bedömningen av potentiell miljöpåverkan.

I detaljplanen Finnbergets bergrum ingår endast en del av bergrumsanläggningen. Framtida verksamhet i bergrumsanläggningen ska vara sådan art att ytterligare betydande saneringsinsats inte ska behövas. När en framtida verksamhet anläggs kan det ändå uppstå buller från transporter samt vid installationer och byggarbeten.

Vid framtida drift finns en potentiell miljöpåverkan, men på vilket sätt, beror på vilken typ av teknisk anläggning som etableras. Det kan till exempel gälla buller, vibrationer eller utsläpp till luft, ytvatten, grundvatten eller höjd temperatur i berg. Om en framtida verksamhet är sådan att det krävs miljöprövning enligt Miljöbalken, då ska alla relevanta miljöaspekter samt lokalisering i förhållande till bostäder och miljö beaktas. De ska hanteras i samband med tillståndsansökan eller anmälan.

I översiktsplan, från 2025, är marken betecknad som mångfunktionell bebyggelse. Planförslaget överensstämmer med intentionerna i översiktsplanen.

Planområdets lokalisering och preliminära avgränsning

Planområdets preliminära avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger (orange punkt).

Övergripande om lokalisering	Nej	Ja	Kommentar
Berörs ett stort opåverkat område?	X		
Berörs en våtmark, ett strandområde eller en älvmyrning?	X		
Berörs ett kustområde eller en marin miljö?		X	Ja, indirekt. Länsvatten från bergrumsanläggningen, som detaljplanen är en del av, släpps efter att passerat oljeavskiljare ut i Svindersviken.
Berörs ett berg- eller skogsområde?	X		Befintlig anläggning finns inuti Finnberget, den anlades under slutet av 1950-talet.
Berörs ett tätbefolkat område?		X	Detaljplanen avser endast en befintlig anläggning inne i Finnberget och den befäster befintlig situation för en redan utbyggd bergrumsanläggning. Ingen berörs därför av detaljplanen fast den ligger i ett tätbefolkat område.

Berörs en nationalpark, ett naturreservat, ett kulturresevat eller ett annat område som är skyddat enligt 7 kap. miljöbalken?	X		Ej relevant
Berörs ett område eller en byggnad som skyddas enligt 2-4 kap. kulturmiljölagen (1988:950), förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen m.m. eller plan- och bygglagen (2010:900)?	X		Ej relevant
Berörs ett område där miljö kvalitetsnormer inte följs eller riskerar att inte kunna följas?	X		Detaljplanen innebär ingen ändring av förutsättningarna för att kunna uppfylla MKN i Strömmens vattenförekomst. I samband med prövning av framtida verksamhet i befintlig anläggning ska MKN säkerställas.
Finns känsliga verksamheter/användningar i anslutning till planområdet, exempelvis äldreboende eller förskola?	X		Det finns ett stort antal bostäder rakt ovanför planområdet, dock ej äldreboende eller förskola eller dylikt.
Kort beskrivning av naturresursernas, naturmiljöns och kulturmiljöns tålighet/känslighet i det område som kan antas bli påverkat, utifrån frågorna ovan: Bergrumsanläggningen i Finnberget är en befintlig underjordisk anläggning där ingen kommersiell verksamhet bedrivs. Det som bedrivs idag är länshållning och skrotning av bergväggarna för underhåll. Aktuell detaljplan täcker endast en begränsad del av bergrumsanläggningen. Inom detaljplaneområdet finns idag varken tunneldmyningar, schakt eller liknande som innebär direktkontakt mellan bergrumsanläggning och markyta. Detta förhållande förblir oförändrat, även med en ny verksamhet. Detaljplanen möjliggör för användningar som ryms inom teknisk anläggning. Bergrummen är långt under markytan och etablering av en verksamhet bedöms inte få någon omgivningspåverkan.			

Checklista

Checklistan nedan används för att identifiera om genomförandet av detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. För varje bedömningspunkt som påverkas i tabellen nedan beaktas de identifierade miljöeffekterna:

1. Storlek, utbredning, karaktär, intensitet och komplexitet
2. Sannolikhet
3. Kumulativa verkan
4. Möjligheterna att begränsa

Det motiverade ställningstagandet finns längst ned i dokumentet.

Naturvärden	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Ev. påverkan på Natura 2000	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- eller habitatdirektiv eller fridlysta arter)	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.

Hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- eller habitatdirektiv	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Naturreservat	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Naturminne	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Biotopskydd	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Strandskydd	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Djur- och växtskyddsområde	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Skogsvårdsstyrelsen nyckelbiotopsinventering	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Skogsvårdsstyrelsen sumpskogsinventering	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Särskilt känsligt område enligt ÖP eller grönstrukturprogrammet	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Spridningssamband	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Särskilt skyddsvärda träd och trädmiljöer	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.

Bedömning:

Detaljplanen bedöms inte påverka några naturvärden. Bergrumsanläggningen i Finnberget är en befintlig underjordisk anläggning där ingen kommersiell verksamhet bedrivs. Aktuell detaljplan täcker endast en begränsad del av bergrumsanläggningen. Inom detaljplaneområdet finns varken tunnelmynningar, schakt eller liknande som innebär direktkontakt mellan bergrumsanläggning och markyta. Detta förhållande förblir oförändrat, även med en ny verksamhet.

Kulturmiljö, landskapsbild och stadsbild	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse kulturmiljövården	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Kulturhistoriskt värdefull miljö	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Fornlämningar	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Byggnadsminne	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Kulturresevat	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Påverkan landskapsbilden	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Påverkan stadsbilden	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.

Bedömning:

Detaljplanen bedöms inte påverka kulturmiljö, landskapsbild eller stadsbild. Bergrumsanläggningen i Finnberget är en befintlig underjordisk anläggning, där ingen kommersiell verksamhet bedrivs. Denna detaljplan täcker endast en begränsad del av bergrumsanläggningen. Inom detaljplaneområdet finns idag varken tunnelmynningar, schakt eller liknande som medför direktkontakt till någon markyta. Detta förhållande avses förbli oförändrat, även med en ny verksamhet.

Rekreation och rörligt friluftsliv	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse kustområde och skärgård (4 kap. MB)	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Riksintresse friluftsliv	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Rekreativvärden och upplevelsevärden enligt gröstrukturprogrammet	X				Detaljplanen har ingen påverkan på markytan.
Bedömning: Detaljplanen bedöms inte påverka rekreation och rörligt friluftsliv. Bergrumsanläggningen i Finnberget är en befintlig underjordisk anläggning, där ingen kommersiell verksamhet bedrivs. Denna detaljplan täcker endast en begränsad del av bergrumsanläggningen. Inom detaljplaneområdet finns varken tunneldmyningar, schakt eller liknande som medför direktkontakt till någon markyta. Detta förhållande avses förbli oförändrat, även med en ny verksamhet.					

Vatten	Påverkan på/Risk för			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Vattenskyddsområde	X				Ej relevant här
Krävs vattenverksamhet?			X		Beroende på vilken verksamhet som ska etableras kan vattenbortledning behöva göras. Om så sker behövs tillstånd för vattenverksamhet. Det är möjligt att etablera en verksamhet utan bortledning av vatten, utöver den läshållning som pågår. För att genomföra detaljplanen krävs inget tillstånd för vattenverksamhet.
Miljökvalitetsnormer för ytvatten		X			Detaljplanen möjliggör en teknisk anläggning. Det är dock inte avgjort vilken verksamhet som är aktuell. MKN för ytvatten kan påverkas beroende på verksamhet. Vid tillståndsprövning för verksamheten kommer lämpliga skyddsåtgärder att fastställas för att säkerställa att möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer inte försvåras.
Miljökvalitetsnormer för grundvatten	X				MKN för grundvatten påverkas inte. Närmaste grundvattenförekomst berörs inte. Den lokala grundvattennivån har varit nedsänkt i alla bergrum sedan 1960-talet. Vid framtida grundvattenbortledning i samband med annan verksamhet krävs tillstånd för vattenverksamhet.
Förändring av grundvatten- eller ytvattenkvaliteten – övriga vatten	X				Ej relevant, det bedöms inte finnas något övrigt vatten inom planområdet. Läshållning pågår och förväntas fortgå även vid planens genomförande.
Förändring av flödesriktning av grundvattnet	X				Läshållning av bergrummen kommer att fortgå inom överskådlig framtid, detta har pågått sedan anläggningen startades under 1960-talet.

					Detaljplanen innebär ingen förändring i förhållande till nuläget.
Minskning av vattentillgången i yt- eller grundvattentäkt	X				Det finns ingen vattentäkt inom påverkansområdet.
Förändrat flöde, riktning eller strömförhållande i vattendrag, sjö	X				Ej relevant, bergrumsanläggningen har ingen påverkan på vattendrag eller sjö.
Bedömning: Länshållning och avsänkning av grundvatten pågår kontinuerligt i Finnbergets bergrumsanläggning för att hålla en stabil vattennivå i bergrummen. Detta har pågått sedan 1960-talet och har fortsatt även efter att lagringen avslutades och efterbehandling genomfördes. Vattennivån hålls nere, till en för varje bergrum lämplig nivå, genom pumpning via oljeavskiljare till Svindersviken. Planläggningen i sig innebär ingen förändring av befintlig länshållning. I samband med framtida verksamhet kan variationer i vattennivån uppstå, särskilt under anläggningsskedet. Vid framtida nyetablering av verksamhet i bergrumsanläggningen krävs tillstånd för vattenverksamhet för grundvattenbortledning. Detta kommer att hanteras inom ramen för en tillståndsprövning enligt miljöbalken. Sådan prövning ska säkerställa att påverkan på omgivande miljö beaktas och att skyddsåtgärder vidtas vid behov. I planområdet bedöms effekter på omgivningen, såsom ras, sättningar eller påverkan på brunnar, redan ha stabiliserats då bergrumsanläggningen har funnits i cirka 60 år. Någon ny negativ påverkan bedöms inte uppkomma genom föreslagen detaljplan. Kontroll och skrotning av berget i bergrumsanläggningen behöver fortsätta så länge någon aktivitet pågår i anläggningen. Detaljplanen bedöms sammantaget inte förändra vattenförhållanden.					

Areella näringar	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Jordbruksmark enl. 3 kap. 4 MB	X				Ej relevant i denna detaljplan.
Skogsbruk	X				Ej relevant i denna detaljplan.
Djurhållning	X				Ej relevant i denna detaljplan.
Fiske	X				Ej relevant i denna detaljplan.
Bedömning: Detaljplanen omfattar inte och bedöms inte påverka areella näringar.					

Störningar, risker och människors hälsa	Risk för			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Buller		X			Detaljplanen i sig innebär inget buller. När befintlig bergrumsanläggning tas i anspråk för ny verksamhet kan buller uppstå. Eventuellt buller från framtida anläggning, exempelvis från ventilation, alstras i så fall

				utanför planområdet. Det kommer att regleras i miljöprövning enligt miljöbalken.
Miljökvalitetsnormer för buller	X			Bedöms inte vara relevant i denna detaljplan.
Markföroreningar			X	Inom detaljplanen finns föroreningar i bergrummens bottensediment. Rester av oljeprodukter förekommer i sprickor i bergmatrisen. Med nuvarande användning bedöms föroreningarna inte medföra någon oacceptabel spridning till omgivningen. I samband med ny verksamhet måste risken för spridning till omgivningen utredas, prövas och villkoras inom ramen för en miljöprövning av verksamheten.
Målpunkt/ transportled för farligt gods inom 150 meter.	X			Det finns ingen målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter. Detaljplanen bedöms inte möjliggöra för en verksamhet som gör att det blir en målpunkt.
Bländande ljussken	X			Inte relevant.
Stomljud & vibrationer		X		Varken detaljplanen i sig eller befintlig anläggning alstrar något störande stomljud eller vibrationer. Vid ny verksamhet ska eventuella olägenheter hanteras i framtida miljöprövning för eventuell ny verksamhet i bergrumsanläggningen.
Explosion		X		Befintlig anläggning med nuvarande användning bedöms inte innebära risk för explosion. Framtida verksamhet i bergrumsanläggningen kan innebära hantering av bränslen, oljor eller trycksatta system, vilket medför vissa risker för brand, explosion eller olyckor. Även kvarvarande oljerester i berg kan i kombination med värmealstring eller lufttillförsel utgöra en viss risk. Omfattning och risknivå kommer i sådana fall att hanteras inom ramen för tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter, där skyddsåtgärder enligt gällande säkerhets- och miljöregler säkerställs som krav.
Joniserande strålning (radon)	X			Ej relevant
Magnetfält från kraftledning	X			Ej relevant
Magnetfält från verksamhet		X		Befintlig anläggning bedöms inte alstra elektromagnetiska fält. Dock möjliggör planen framtida verksamhet som kan medföra att elektromagnetiska fält uppstår. Detta prövas i så fall vid tillståndsprövning enligt miljöbalken av verksamheten.
Översvämning från skyfall och höjda havsnivåer	X			Anläggningen ligger i anslutning till kustvatten. Dagens entréer till anläggningen, ligger utanför planområdet, på ca 3 m.ö.h. Högsta högvatten är 2150 ligger på 2,54 m.ö.h. En förutsättning för val av verksamhet på denna plats är att den inte är vatten- eller fukt känslig.
Risk för ras och skred	X			Ingen förändring mot dagens situation. Bergrummen behöver skrotas regelbundet för att inte innebära risk för arbetsmiljö. Risk för ras och skred för allmänheten finns inte. Den befintliga bergrumsanläggningen bedöms inte ha någon omgivningspåverkan på ovanliggande bostäder avseende ras och skred.

Skador på byggnader		X			Detaljplanen innebär ingen ökad risk för skador på omgivande byggnader då bergrumsanläggningen redan är utbyggd. Vid åtgärder inom detaljplaneområdet som kräver sprängning är ägaren av bergrumsanläggningen ansvarig för att välja en sprängningsmetod som är lämplig samt att utföra uppföljning och kontroll så att omgivande byggnader inte tar skada.
Miljökvalitetsnormer för luft	X				Detaljplanen innebär inga nya utsläpp. Befintlig nedlagd bergrumsanläggning tas i anspråk för ny verksamhet. Eventuella framtida utsläpp till luft ska hanteras i miljöprovning enligt miljöbalken. Med anledning av att bergrummet inte kan användas för en personalintensiv verksamhet bedöms inte detaljplanen eller framtida verksamhet innebära någon betydande trafikalstring.
Miljökvalitetsmål för luft	X				Se ovan.
Luftburna föroreningar eller försämring av luftkvaliteten	X				Detaljplanen innebär inga nya utsläpp. Om en ny verksamhet medför utsläpp till luft kommer det att regleras i samband med anmälan eller tillståndsprövning.
Lukt		X			Sedimentslam i bergrummen kan i samband med aktivitet i dessa röras om och då avge lukt inne i anläggningen. Eventuella framtida utsläpp till luft ska hanteras i miljöprovning enligt miljöbalken.
Kumulativa effekter utifrån människors hälsa		X			Vid en miljöprovning, enligt miljöbalken, av kommande verksamhet, beaktas eventuell kumulativ effekt.

Bedömning:

Nuläge

Oljebergrummen i Finnberget avvecklades i början av 2000-talet och all användbar produkt är idag avlägsnad. Bergrummen är numera delvis fyllda med vatten. I dagsläget bedrivs ingen verksamhet i bergrumsanläggningen. Anläggningen har en grundventilation för att säkra en god arbetsmiljö för de som underhåller bergrummen. Ventilationsutblås sker utanför detaljplaneområdet och påverkar inte luftkvaliteten inom detaljplaneområdet eller ovanför detaljplaneområdet. Det finns inget som tyder på att ventilationsutblåsen innebär en olägenhet för området i form av doft.

Porositeten i berggrunden bedöms som låg, utsläpp av föroreningar till inomhusluft genom ångtransport bedöms vara begränsad. För att halter i inomhusluft ska nå nivåer som utgör risk för människors hälsa måste koncentrationen i porvatten överstiga nivåer som inte påträffats i prover efter genomförd sanering.

Framtida anläggningsskede

Under anläggningen av ny teknisk anläggning, kan luftutsläpp och buller från transporter, installationer och byggarbeten förekomma. Beroende på den tekniska anläggning som blir aktuell, kan det vid drift uppstå buller eller vibrationer från fläktar, pumpar eller annan teknisk utrustning. Om verksamheten är av sådan omfattning att det krävs en provning, bedöms en sådan påverkan kunna hanteras genom skyddsåtgärder inom ramen för anmälan eller tillståndsprövning enligt miljöbalken.

Eventuella konsekvenser av framtida teknisk anläggning

Det finns inte någon direkt förbindelse eller öppning mellan bergrumsanläggningen och marken ovanpå planområdet. Ortssystemen mynnar utanför planområdets avgränsning. Sammantaget bedöms luften i anläggningen inte påverka ovanpå- eller närliggande bostadsområden i nollalternativet. Vid anläggningar för energiproduktion kan utsläpp till luft uppkomma. Om utsläpp sker ut till omgivningen kan det bli krav på skyddsåtgärder. Det kan innebära val av utsläppspunkt, krav på ventilation- eller reningstekniker. Påverkan bedöms vara begränsad. Vid etablering av större anläggningar för energiproduktion hanteras utsläpp till luft vid en miljöprövning enligt miljöbalken. Även lokaliseringen i förhållande till befintliga bostäder beaktas då. Denna detaljplan kommer inte möjliggöra någon direktkontakt till bostäder på markytan.

En teknisk anläggning kan komma att generera värme eller kyla. Detta kan påverka bergets temperatur. En temperaturförändring i berget kan under vissa förhållanden påverka områden utanför planområdets gräns. Bergtäckningen till markytan inom DP för Finnbergrummen är minst 20 meter. Översiktligt avtar temperaturen med ca 10 grader per meter berg. På grund av avståndet mellan bergrummens insida och bergytan bedöms temperaturpåverkan på markytan bli obetydlig vid ett eventuellt framtida värmelager. Om temperaturpåverkan på omgivande berg blir aktuellt, kommer denna att bedömas och hanteras i en anmälan- eller tillståndsprövning.

En ökad temperatur i berget kan påverka rörligheten hos vissa ämnen. Vissa föroreningar blir mer flyktiga. Riskbedömningar har gjorts för porgasinträngning i intilliggande detaljplan. Termisk påverkan från framtida verksamheter ska hanteras inom ramen för kommande tillståndsprövning.

I bergrumsanläggningen ryms exempelvis ställverk eller annan starkströmsanläggning. Om det blir aktuellt finns det goda förutsättningar för att göra avskärmande skyddsåtgärder. Även den omfattande bergtäckningen mellan anläggningen och bostäder ger en avskärmande effekt. För att uppföra ett ställverk krävs nätkoncession. Vid en sådan ansökan kommer miljökonsekvenserna att utredas och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

I en framtida teknisk anläggning kan det ingå hantering av kemikalier. Kemikaliehantering medför risk för spill, läckage och olyckshändelser. Normalt krävs skyddsåtgärder i samband med anmälan eller tillståndsprövning enligt miljöbalken. En teknisk anläggning bedöms inte innebära hantering av stora mängder kemikalier, men det kan ingå hantering av bränslen, oljor eller trycksatta system. Dessa kan innebära risk för brand, explosion eller olyckor. Även kvarvarande oljerester i berg kan i kombination med värmealstring eller lufttillförsel utgöra en viss risk. Dessa risker ska hanteras inom ramen för tillstånd- eller anmälan där krav på skyddsåtgärder ställs enligt gällande regler.

Planläggningen medför ingen fysisk förändring. Bedömningen visar att detaljplanen i sig inte ger upphov till någon betydande miljöpåverkan. Dock möjliggör planen en framtida verksamhet genom att återanvända den befintliga berganläggningen. Vilka miljöaspekter som uppkommer beror på den tekniska anläggning som etableras. Alla relevanta miljöaspekter från framtida teknisk anläggning ska prövas i samband med tillstånds- eller anmälningsprocess enligt miljöbalken och annan relevant lagstiftning.

Med bland annat den bergtäckning som finns mellan bergrumsanläggningen och bostäder bedöms att ovan nämnd verksamhet, kan ske i bergrummen utan betydande påverkan för de boende. Dessa förutsättningar bedöms som mycket goda.

Detaljplanen i sig bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken.

Kumulativa effekter, hållbar utveckling, miljömål, klimatpåverkan, övrigt	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Projektet betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan		X			Genom att möjliggöra en teknisk anläggning i Finnbergets bergrumsanläggning finns förutsättningar för exempelvis hållbara energilösningar som kan få positiv betydelse för omgivande detaljplaner.
Klimatpåverkan		X			Användning av en redan utsprängd bergrumsanläggning bedöms vara klimatpositivt jämfört med att spränga ut eller bygga en ny.
Nationella eller regionala miljömål			X		Anläggningen och dess användning är positiv vad gäller målet <i>begränsad klimatpåverkan</i> . Beroende på vilken typ av teknisk anläggning som genomförs kan detaljplanen innebära viss till stor positiv klimatpåverkan. Även målet <i>god bebyggd miljö</i> kan påverkas positivt då en anläggning här kan bidra till en hållbar utveckling och minskade transporter samt ökad återanvändning och återvinning samt ett nyttjande av befintlig infrastruktur.
Avfall och andra förväntade restprodukter och eventuellt återbruk			X		Detaljplanen medger en förutsättning för att anläggningen i berget ska kunna återbrukas. Detaljplanen möjliggör en framtida användning som teknisk anläggning. Det är positivt om befintlig anläggning kan nyttjas för en eventuell framtida verksamhet.
Riksintresse kommunikationer	X				

Bedömning:

Området utgörs av ett bergrum anlagt i etapper mellan 1940-talet till 1960-talet. Sedan den tidigare verksamheten avslutades har bergrumsanläggningen stått tom, den är en stor resurs och det är önskvärt att hitta ett meningsfullt användningsområde. Bergrumsanläggningen är inte lämplig att använda som en plats där människor vistas stadigvarande, den är inte heller lämplig för publik verksamhet. En lämplig användning av bergrummen bedöms vara en teknisk anläggning.

Ytor för tekniska anläggningar i centralt läge är svåra att hitta. Användning av befintliga resurser, såsom bergrumsanläggningen, kan därför vara klimateffektivt såväl som en möjlighet att bidra till hållbara städer och produktionsmönster. Anläggningen kan få positiv påverkan avseende nationella målet *begränsad klimatpåverkan*. Även målet *god bebyggd miljö* kan påverkas positivt då en anläggning på denna plats med nyttjande av befintlig utbyggd infrastruktur kan bidra till en hållbar utveckling och innebära kortare transporter samt återanvändning av en redan anlagd, till omfattningen och för platsen, mycket stor resurs.

Lokalisering av en teknisk anläggning i en befintlig anläggning i berg kan vara att föredra, istället för lokalisering på markytan. Både med hänsyn till anläggningens säkerhet och till hur värdefull markyta används. Det vill säga ett effektivt markutnyttjande. Detaljplanen innebär att ytor ovan mark kan användas till andra ändamål.

Följande globala mål bedöms påverkas positivt - Hållbar energi för alla, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Hållbara städer och samhällen. Hållbar konsumtion och produktion samt Bekämpa klimatförändringarna

Motiverat ställningstagande

Planområdet är uteslutande under mark och består av en befintlig bergrumsanläggning. Planområdet är därför mycket tåligt med anledning av att det är under mark och inte känsligt utifrån naturresurser, natur- eller kulturmiljö. Planområdet är under bostadsområdet Finnberget och berör därför ett tätbefolkat område. Med anledningen av att bergrummet är befintligt och redan utbyggd bedöms detaljplanen däremot inte påverka befolkningen.

Detaljplanen innebär att nuvarande bergrumsanläggning bekräftas genom användningen teknisk anläggning (E-område). Planläggningen medför i sig inga fysiska förändringar. Detaljplanens syfte är att bekräfta befintlig bergrumsanläggning som teknisk anläggning och ersätta planstridigheter i delar av gällande detaljplaner med en ny planenlig och vertikalt avgränsad detaljplan. Därutöver är syftet att utöver befintlig bergrumsanläggning även möjliggöra för geovärme under bergrumsanläggningen.

Bedömningen visar att detaljplanen i sig inte ger upphov till någon betydande miljöpåverkan. Detaljplanen möjliggör framtida verksamhet i bergrummen. Beroende på verksamhet kommer olika miljöaspekter behövas prövas vid en framtida tillståndsprovning eller anmälan enligt miljöbalken, och prövas därför inte i detaljplanen. Bergrumsanläggningen är inte lämplig att använda som en plats för allmänheten att vistas stadigvarande och är inte heller lämplig för publik verksamhet. Det kommer vara en förutsättning även i framtiden och en begränsning av vilken typ av verksamhet som kan bedrivas på platsen.

Inom detaljplaneområdet finns varken tunnelmyningar, schakt eller liknande som ger direktkontakt till markytan. Risk för påverkan på omkringliggande naturmiljö och befintliga bostäder blir begränsad då det är en betydande bergtäckning mellan bergrummens skyddszon och markytan. Bergtäckningen mellan bergrumsanläggningen och bostäderna innebär också att det finns goda förutsättningar att bedriva verksamhet i anläggningen, utan betydande påverkan för omgivningen.

Länshållning pågår kontinuerligt i Finnbergets bergrumsanläggning för att hålla en stabil vattennivå i bergrummen. Detta har pågått sedan 1960-talet och vattennivån hålls idag till en för varje bergrum lämplig nivå genom pumpning via oljeavskiljare till Svindersviken. Planläggningen i sig innebär ingen förändring av befintlig länshållning. Vid en ökad grundvattenbortledning i samband med framtida nyetablering av verksamhet i bergrumsanläggningen krävs ett tillstånd för vattenverksamhet. Detta kommer att hanteras inom ramen för en tillståndsprovning enligt miljöbalken. Sådan provning ska säkerställa att påverkan på omgivande miljö beaktas och att skyddsåtgärder vidtas vid behov. Detaljplanen bedöms därför inte försvåra möjligheten att nå MKN.

Ytor för tekniska anläggningar i centralt läge är svåra att hitta. Användning av befintliga resurser, såsom bergrumsanläggningen, kan därför vara klimateffektivt såväl som en möjlighet att bidra till hållbara städer och produktionsmönster. Anläggningen kan få positiv påverkan avseende nationella miljömålen ”begränsad klimatpåverkan” och ”god bebyggd miljö” eftersom en befintlig nedlagd anläggning återanvänds till nödvändig infrastruktur. Det bidrar till en hållbar utveckling och innebär en effektiv användning av naturresurser. Lokaliseringen av en teknisk anläggning i bergrum kan av flera anledningar vara att föredra framför en lokalisering på markytan. Detaljplanen kan innebära att följande globala mål gynnas - Hållbar energi för alla, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Hållbara städer och samhällen. Hållbar konsumtion och produktion samt Bekämpa klimatförändringarna.

Detaljplanen överensstämmer med gällande översiktsplan. Detaljplanen bedöms inte strida mot några kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Detaljplanen berör inte områden som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte medföra betydande påverkan på miljön, naturvärden, kulturvärden eller människors hälsa.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt miljöbalken behöver därför inte göras för detaljplanen. De miljöfrågor som har betydelse för projektet undersöks under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Undersökningen är utförd av planarkitekt och miljöplanerare.

Planenheten

Tove Mark
tf gruppchef

Simon Sundell
Planarkitekt